

Sakin Akımlardan Sakin Turizme Yönelim Ve Edremit Körfezi'nde Örnek Bir Çalışma

Sabriye ÇELİK UĞUZ^a Gülsün YILDIRIM^b Alper ACAR^c

^a Balıkesir Üniversitesi, Burhaniye Uygulamalı Bilimler Y.O Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölümü, Balıkesir / Türkiye (sabriyecelik@balikesir.edu.tr)

^b Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Ardeşen Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Rize / Türkiye (gulsun.yildirim@erdogan.edu.tr)

^c Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konaklama İşletmeciliği, Balıkesir / Türkiye (alperacar79@gmail.com)

ÖZ

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi:

15.11.2020

Kabul Tarihi:

21.12.2020

Anahtar Kelimeler

Sakin şehir

Cittaslow

Sürdürülebilir turizm

Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi

Bu çalışmada, sakin akımlar (sakin anlayış, sakin yemek, sakin şehir ve sakin turizm) teorik anlatılarak sakin destinasyon olmanın günümüzde önemli olduğu ortaya konulmaktadır. Çalışmada Balıkesir ili Edremit Körfezi'ndeki ilçelerin turizm potansiyeli ve bu ilçelerin sakin destinasyon olma sürecinde uluslararası bir nitelik taşıyan Sakin Şehir (CittaSlow/SlowCity) Ağına üye olmasının gerekliliği açıklanmaktadır. Sakin akımların ivmesiyle sakin şehir hareketine doğru yol alınırken Körfezde yaşayan yerel halkın sakin şehir olmaya yönelik algısı önemli olup, bu amaç doğrultusunda yerel halkla yüz yüze anket uygulaması yapılarak sonuçları değerlendirilmektedir. Körfezdeki Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Gömeç ve Havran (sakin şehir hareketi sürecinde olup ilçeye ait akademik çalışma yapılmıştır) ilçelerinde yaşayan halkın sakin şehir olmayı nasıl algıladıklarını anket yoluyla belirlemek ve bu algılamada sakin şehir hareketinin turizm, ekonomi, sosyokültürel yaşam ve çevresel açıdan özelliklerinin etkili olup olmadığını ortaya koymak temel amaçtır. Çalışma kapsamındaki ilçelerde yaşayan yerel halktan oluşan katılımcılar, sakin şehir hareketi ile ekonomik anlamda olumlu katkıların olacağını düşünmektedir. Sakin şehir ağına katılmayla ekonomik iyileşmenin yanı sıra bu durumun turizm sektörüne de olumlu yansımaları olacağı görüşü ağır basmaktadır. Ekonomik kalkınmadan sonra en fazla, turizm bağlamında olumlu yansımaların olacağı görüşü Ayvalık, Edremit ve Burhaniye ilçesi için geçerli olup, Gömeç ilçesinde araştırmaya katılanlar, ekonomik kalkınmadan sonra sosyokültürel anlamda gelişmelerin olacağını düşünmektedir.

ABSTRACT

Article History

Received

15.11.2020

Accepted:

21.12.2020

Keywords

Slow city

Cittaslow

Sustainable tourism

Article Type: Research Paper

In this study, slow movements (slow understanding, slow food, slow city and slow tourism) are explained theoretically, and it is revealed that being a calm destination is important today. In the study, the tourism potential of the districts in the Edremit Bay of Balıkesir province is revealed and the necessity of these districts to be a member of the International Citta Slow / Slow City Network in the process of becoming a calm destination is explained. While moving towards the slow city movement with the acceleration of the slow philosophy, the perception of the local people living in the Gulf of being a slow city is important, and in line with this purpose, face-to-face surveys are conducted with the local people and the results are evaluated. The main purpose is to determine how the people living in Ayvalık, Burhaniye, Edremit and Gömeç districts in the Gulf perceive being a calm city through a survey and to reveal whether the characteristics of the calm city movement in terms of tourism, economy, sociocultural life and environmental aspects are effective in this perception. Participants, consisting of local people living in the districts within the scope of the study, think that the slow city movement will make positive economic contributions. The opinion that this situation will have positive repercussions on the tourism sector in addition to the economic recovery by joining the slow city network is dominant. The opinion that there will be positive reflections in the context of tourism the most after economic development is valid for Ayvalık, Edremit and Burhaniye districts, and those who participated in the research in Gömeç district think that socio-cultural developments will occur after economic development.

***Sorumlu Yazar/ Corresponding Author:** Sabriye ÇELİK UĞUZ

E-Posta: sabriyecelik@balikesir.edu.tr

Önerilen Atıf/ Suggested Citation:

Uğuz Çelik, S., Yıldırım, G. ve Acar, A. (2020). Sakin Akımlardan Sakin Turizme Yönelim Ve Edremit Körfezi'nde Örnek Bir Çalışma. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 7 (4), 715-735.

1. Giriş

1980’li yıllarla birlikte etkisini gösteren küreselleşme sürecindeki şehirler; nüfus artışı, göç, hızla artan üretim-tüketim, yozlaşan yerel değerler, kalitesiz bir yaşam, çevre kirliliği gibi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır ve kalmaya devam etmektedir. Şehirlerin yaşadığı bu sorunların giderilebilmesi ve yaşamın daha kaliteli hale getirilebilmesi için “sürdürülebilir şehir” kavramı ortaya çıkar. Sürdürülebilir kalkınma ve dolayısıyla sürdürülebilir şehir yaklaşımlarının hızla geliştiği ortamda sakin akımlar gittikçe önem kazanmaya başlar ve sakin şehir hareketi bir alternatif olarak değerlendirilir.

Sakin anlayış, sakin yemek hareketiyle başlayan süreç ve elde edilen deneyim sonucunda, sakin şehir birliği kurularak uluslararası bir ağa dönüşür. Sakin şehir uygulamalarının yaygınlaşmasından dolayı birçok şehir, sakin şehir hareketinden etkilenmiş olup bu sürece dahil olmak için büyük bir çaba sarf eder. Sakin şehirlerle hem fiziksel altyapı iyileştirilir hem de yerel halkın katılımı ile ekonomik olarak güçlenmesi sağlanarak yaşam kalitesi artırılır (Brown ve Jeong, 2018: 620). Turizm kaynaklarının korunması, etkin kullanılması ve turist deneyiminin geliştirilebilmesi amacıyla sakin şehir unvanı almak önemli hale gelir. Sakin şehir kavramını benimseyen şehirlere daha fazla ilgi gösteren turistler için çevre dostu destinasyonlar artık tercih nedenidir. Sakin turizm kavramı, sakin şehrin temel bir parçasıdır. Birbirine zincirleme bağlı olan sakin akımların ivmesiyle kendisini yenileyen ve sakin hareketlere uyum sağlayan turizm sektörü, kitle turizmine alternatif sunarak sakin turizmin gelişmesini sağlar. Sakin turizm, destinasyonun sürdürülebilirliğine ve turist deneyimine öncelik verir (Heitmann, Robinson ve Povey, 2011: 118).

Çalışma sakin akımlar kapsamında ilk olarak sakin anlayış, sakin yemek, sakin şehir ve sakin turizm kavramları ele alınır. Sakin şehir hareketi ile sakin turizm ilişkisi ortaya konulur. Örnek olarak Edremit Körfezi’nin sakin turizmle anılması ve tanıtılması için sakin şehir hareketi ile bu amacın hızlandırılması gerekliliği ortaya konulur. Bu amaca yönelik çalışmada, Balıkesir iline ait Edremit Körfezi’nde yer alan Ayvalık (Cunda Adası ve Küçükköy Mahallesi), Burhaniye (Ören Mahallesi), Edremit (Güre Mahallesi), Gömeç (ilçesi) ve Havran (ilçesi) sakin şehir unvanı alması önerilmiştir. 5 ilçede ikamet eden Ayvalık (384 kişi), Burhaniye (420 kişi), Edremit (385 kişi), Gömeç (369 kişi) ve Havran (379 kişi) toplam 1937 kişiye anket uygulanmıştır. Havran ilçesi sakin şehir başvuru sürecinde olmasından dolayı bir makale olarak yayını yapılmıştır. Körfezin turizm kaynaklarını tanıtmaya ve turist deneyimini çoğaltarak turizm hareketliliğini artırması için çeşitli öneriler sunulmuştur.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Sakin Akımlar ve Tarihsel Gelişimi

Hızın kargaşa yaratıp insanları tüketime yönlendirdiği ve yerel değerleri yok ettiği günümüzde öncelikle sakın anlayış ve akımlar içerisinde yer almak çok ciddi bir şekilde önem arz etmektedir. Yaşamın hız ve tüketimle şekillenen biçimlerine tepki duyan sakın anlayışla başlayan süreç, sakın yemek (gıda), sakın şehir/destinasyon, sakın turizm (seyahat), sakın iş, sakın moda gibi hareketlerin ortaya çıkmasına neden olur (Nilsson, Svard, Widarsson ve Wirell, 2011: 374; Saward, 2011: 3).

Sakin düşünce ve felsefe ile şekillenen sakın anlayış; anlamlı ve mutlu bir yaşam sürme hedefine ulaşma çabasıdır. Tek tipleşme hızla yaygınlaşarak zevk ve alışkanlıklara, yaşam tarzına, yemek kültürüne, seyahat tercihlerine ve şehir planlamasına kadar her alana müdahale eder. Hızın tahrip edici süreci kültürün zamanla yok olmasına neden olur (Panait, 2013: 10). Eşitlikçi ve sanatsal yaşamı savunan, yerel kültürü önemseyen, doğayı koruyan ve üretim odaklı sakın bir anlayışla birlikte sakın yemek, sakın şehir ve sakın turizm hareketleri ortaya çıkarır.

Sakin hareketlerin uygulanması sonucunda; yüz yüze sosyallikle keyifli yemek anları çoğalır ve yerel bağlarla ekolojik ürünleri elde etme ilişkisi güçlenir (Pink ve Lewis, 2014: 696). Aynı zamanda yerel ve geleneksel kültürler korunarak sürdürülebilir yerel ekonominin desteklenmesi sağlanır (Mayer ve Knox 2009; Chaudhury ve Albinsson 2015). Sakin turizm sayesinde ise yerel halkla ve turistler arasında yaşanan doğal paylaşımlarla kültürel etkileşimin artırılması gerçekleşir.

2.1.1. Sakin Anlayış

Hız ve hızın olumsuzluk yaratan etkileri, sanayileşme ile başlar ve küreselleşme ile devam eder. 20. yüzyılın ikinci yarısı ile hızlandırılmış bir kültür ve toplumunun insan doğasına uygun olmaması sonucu reaktif bir sakınleme anlayışı gelişir ve sakinliğin gücü bir rahatlama dönüşür (Tomlinson, 2007). Sakinlik, insan yaşamının kültürel, sosyal, ekonomik ve ekolojik çevresiyle kurduğu doğal daha doğrusu normal bir akışı ifade eder (Carp, 2012: 130). Sakin akımlar öncelikle yaşamın hızını kesmek ile başlar. Şöyle ki, gerçeklik yavaş, standardizasyon hızlıdır; bireysellik sakın, pazarlar/şubeler hızlıdır; sessizlik sakın, gürültü hızlıdır; ağaçlar yavaş, beton hızlıdır; yürüyüş ve bisiklet yolları sakın, park alanları hızlıdır (Mayer ve Knox, 2009: 23).

1995 yılında Fransa’da yayınlanan “Yavaşlık” adlı romanında ünlü yazar Milan Kundera, sakinlikle yaşanan zevkli bir hayatın nasıl kaybolduğunu şu şekilde ifade eder: “İnsanlar hatırlamak için yavaşlar, unutmak için hızlanır”. Ardından 2004 yılında Kanadalı gazeteci Carl Honore “Yavaşlığa Övgü” adlı kitabında yaşamımızı ele geçiren hızlanmanın olumsuzluklarından bahseder ve bu farkındalığı “hızlı yaşamak hiç yaşamamaktır” sözüyle özetler. Yavaşlık kavramını ele alan bir başka ilginç örnek ise, Hollandalı Droog Tasarım tarafından 2004 yılında Milano Tasarım Haftası’nda yapılan “Yavaş Git” adlı sergidir. Bu sergi ile sakinliğin bir lüks olduğu belirtilir ve binlerce ziyaretçinin yavaşlayıp, sakinliğin tadını çıkarması tecrübe edilir. “Yavaş Git” projesi daha sonra Droog Tasarım’ın Amsterdam’daki kendi galerisinde “Sakin Hızlı Yemek” atıştırmalık büfesi, Rotterdam’daki Kunsthal Yemek Festivali’nde “Kunsthal Pişiriyor” sunumu, Londra’daki Victoria & Albert Müzesi’nde “Bunu Tüketin” sloganı ve Tokyo’da “Yavaş Git Tayfundan Sağ Kurtul” performansı ile sakinlik çerçevesinde sürdürülebilir bir üretim ve tüketim dengesi kurulur (Droog Design, 2020). Bütün bu üretimlerin ardında sadece sakinlik değil aynı zamanda doğa, sanat, kültür, edebiyat, toplum ve ekonomi alanlarında dikkatli, özenli ve bilinçli olmanın kıymetli olduğu vurgulanır.

Hızlı yaşamın insana yarardan çok zarar getirdiği anlaşılmaya başlayınca sakin akımlar, yaşamın belirleyicisi ve dinamiği haline gelir. Çünkü sosyal bağlardaki zayıflama, sanal veya dijital dünya ile kimliklerdeki parçalanma ve kültürel yozlaşma gibi olumsuzluklara karşı dayanıklılığı gösteren sakin hareketlere ihtiyaç vardı. Tempolu çalışma hayatı ve hızlı yaşam yüzünden binlerce insan, seyahatleri esnasında planlanan tur programını bitirmek ve daha fazla manzara görmek için hızla hareket etmektedir. Yaşam alanları baskı altında iken insanlar, zamanın anlamını yeniden düşünmeye başlar, sakinlemek ve sakin yaşam yeni bir kültür haline gelir (Parkins, 2004). Sakin kültürün savunduğu felsefe ve düşünce tarzı ile ortaya çıkan sakin yaşam kaçınılmaz olarak sakin yemek, sakin şehir, sakin turizm gibi yeni sakin akımları geliştirmektedir (Shi, Zhai, Zhou, Chen ve He, 2019: 1266).

2.1.2. Sakin Yemek Hareketi

Sakin yemek hareketi (slow food movement), 1986 yılında İtalya’nın başkenti Roma’nın sembollerinden birisi haline gelen “İspanyol merdivenleri”nin (Piazza di Spagna) bulunduğu meydanda bir McDonald’s restoranının açılışı sırasında Carlo Petrini öncülüğünde ve bir grup protestocu tarafından ilk kıvılcımla başlar (Cittaslow, 2020). Bu hareket, hızlı yemek (fast food) alışkanlığına karşı bir tepkidir ve McDonald’s, meydanın doğal güzelliğini bozmakla birlikte İtalyan yemek kültürü ve yeme alışkanlıklarına da ciddi bir zarar verir (Petrini ve

Padovani, 2011: 110). Yerel yemek kültürünün yok olmasına neden olacağı için bu hareket; iyi, temiz, sağlıklı ve adil gıda yaklaşımını geliştirmeyi benimser (Chaudhury ve Albinsson 2015: 37) ve yiyeceklerin metalaştırılmasına karşı ekolojik alternatifleri teşvik eder (Carp, 2012: 131).

Sakin ve telaşsız yaşamın içerisinde sakin yemek anlayışının benimsenmesi önemlidir ve bu kapsamda tat almak, Carlo Petrini'nin ifade ettiği gibi, her şeyden önce bir insan hakkıdır. Bu harekette lezzetin yanı sıra yerel yemeklerin ve mutfak kültürünün korunması, sürdürülebilir tarımın desteklenmesi, insanların yemek kalitesi konusunda eğitilmesi ve iyi arkadaşlar, iyi yemekler, iyi şaraplar eşliğinde sakin yaşamın zevkine varılması gerekmektedir (Greeley, 2005). Sakin yemeğin temel amacı, üretici ile tüketici arasında güçlü bir bağın mutfaktaki tercihlerle yaygınlaşmasını sağlamaktır. Bu amaç doğrultusunda sakin yemek hareketi, sadece gurmeleri değil aynı zamanda çiftçileri, çevrecileri, restoranları, gıda üreticilerini, araştırmacıları ve yerel yöneticileri dahil ederek geniş ve dinamik bir kolektif kimliği yaratır (Van Bommel ve Spicer 2011: 1718).

2.1.3. Sakin Şehir Hareketi

Sakin yemek hareketinin dünya genelinde yaygınlaşması sonucunda başka bir hareket olan sakin şehir ortaya çıkar. Sakin yemek felsefesinin kendi yerel kültürlerini ve kimliğini korumak isteyen küçük kentlere genişletilmek üzere sakin şehir (cittaslow/slowcity) hareketi yaygınlaşmaya başlar. 15 Ekim 1999 tarihinde Carlo Petrini ve bir grup İtalyan belediye başkanının (Chianti, Orvieto, Bra ve Positano olmak üzere) sakin yemek hareketi ilkelerini kent yaşamına uygulamak istemeleriyle sakin şehirler birliği oluşturulur (Pink, 2009: 453).

Sakin şehir, küçük kasabaların yaşanılabilir bir kent olmaları için bir unvan olarak tanımlanır. Tüm sosyal sınıflar için yaşam kalitesini teşvik etmek açısından bu kavram; yeşil şehir, düşük karbonlu şehir, insancıl şehir gibi kavramlarla aynı amacı paylaşır. Hızlı kentleşme sürecinde sakin şehir hareketi ile eksik bırakılan kentsel tasarımın geliştirilmesi ve kamusal alanlarda ise insanlara eşit haklar verilmesi gerektiği savunulur (Zhu, Zhen ve Jiang, 2011: 9). Ekoloji, sürdürülebilirlik ve insan temelli fikirlere odaklanması sayesinde sakin şehir kavramı, dünya çapında yayılır. Kolay ulaşım, modern teknoloji ve yüksek yaşam kalitesi sağlaması nedeniyle şehirlerin gelişimini hızlandırır (Shi ve diğ. 2019: 1266).

Sakin şehir hareketi, kent kimliğini ve benzersizliğini koruyan, geleneksel ile modern yaşam arasında bir denge kurarak yerel halkın yaşam kalitesini artıran bir programdır (Pietrykowski, 2004: 317). Yerel halkın katılımını ve paydaşların desteğini almakla birlikte yerel üretimi,

küçük ölçekli üreticileri, esnafı, çiftçiyi ve aile işletmelerini teşvik etmeyi, yerel ekonomiyi desteklemeyi amaçlar. Bu amaç doğrultusunda yerelliğin özelliğine değer vererek hem kentin kapasite oluşturmaya odaklanır hem de kentsel gelişime bir alternatif sunar (Mayer ve Knox, 2006: 324; Pink, 2009: 453; Pink ve Lewis, 2014: 706). Sakin şehirler, insan ilişkilerini ve kültürel farklılıkları güçlendirirken (Parkins ve Craig, 2006: 83), yerel deneyim ve bilgilerin (örneğin, yemek pişirme, bahçe işleri ve zanaatkarlık) gelişimine olanak sağlar (Pink, 2008b: 98). Böylece sakin şehirler, kendi kimliklerini, köklerini ve değerlerini kucaklayarak sürdürülebilir kalkınmaya ivme kazandırır (Knox, 2005: 5; Pink, 2008a:174).

Sakin şehir hareketinin özü; kentin otantikliğini ve benzersizliğini ortaya çıkarmasıdır (Germann-Molz, 2009; Sims, 2009) Sakin şehir unvanı ile kentin kalitesini ortaya çıkaran yer hissi yaratılır ki bu his hem yerel halk hem de ziyaretçiler tarafından algılanan bir kent kimliğine dönüşür (Broadway, 2015: 217). Sakin şehir turlarını tercih edenler, yüksek kaliteli ürünlerin tadına varırken kitle turizminde göremeyecekleri rahatlamayı yaşarlar. Benzersiz yerel deneyimler yaşayarak eğlenmenin zevkini çıkarırlar (Park ve Lee, 2019: 1415).

Dünyada sakin şehir ağına üye olan 2020 yılı Kasım ayı itibarıyla 30 ülke ve 268 şehir mevcuttur (Cittaslow, 2020). Türkiye'de ise bu ağa üye olan ilçe sayısı 18'tir. Bu ilçelerin isimleri alfabetik sıraya göre şunlardır: Ahlat, Akyaka, Eğirdir, Gökçeada, Gerze, Göynük, Gündül, Halfeti, Köyceğiz, Mudurnu, Perşembe, Seferihisar, Şavşat, Taraklı, Uzundere, Vize, Yalvaç ve Yenipazar (Cittaslow Türkiye, 2020). Dünyada ve Türkiye'de sayıları hızla artan sakin şehirlerin bu unvanı elde edebilmek için 7 politika başlığı altında 72 kriteri taşımaları gerekmektedir. Uluslararası Sakin Şehir Birliği'nin bu konuda öncelik verdiği en önemli nokta, kent nüfusunun 50.000'in altında olmasıdır (Cittaslow, 2020).

2.1.4. Sakin Turizm

Sakin yaşam, sakin yemek ve sakin şehir akımlarının gelişimiyle sakin turizm için uygun koşullar oluşmaya başlar. Sakin turizm, hem yerel halkın günlük yaşamlarına devam etmelerini hem de turistlerin iyi deneyim elde etmelerine imkân sağlar (Shang, Qiao ve Chen, 2020: 185).

Sakin turizm kavramı ortaya çıkmadan ve tanımı yapılmadan önce sakin seyahat ve /veya sakin yolculuk, web sitelerinde, bloglarda ve forumlarda yaygın bir şekilde kullanılmaya başlar. Sakin seyahatle turistlerin ruh hali ve deneyimi ortaya konulur. Sakin turistler ise, tatillerinde farklılık arayan ve destinasyona olumlu katkılar sağlayan ahlaki değerleri olan

kişiler olarak vurgulanır (Dickinson ve Lumsdon, 2010). Sakin akımların ilerlemesi sonucunda sakin ilkelere ait kriterler turizm sektörüne ve özellikle destinasyon yönetimine uygulanır. Alan yazında artık sakin turizm kavramı kullanılmaya başlar (Lumsdon ve McGrath, 2011). Sakin turizm, bazı araştırmacılar tarafından çevrecilik ve destinasyon yararları açısından değerlendirirken son yıllarda birçok araştırmacı, turist memnuniyeti ve sadakatine vurgu yapmaktadır (Oh, Assaf ve Baloglu, 2016: 209). Sakin felsefe, sakin yaşam ve sakin şehirlerle sakin kavramını paylaşan turizmde, bilinçli turistler seyahat hızlarını yavaşlatır ve sakin destinasyon arayışında olmaya başlar (Gardner, 2009: 11; Heitmann ve diğ., 2011: 117).

Sakin turizmin alternatif olması ile destinasyonda yaşayan yerel halkın sakin yaşam sonucu benliğini geri kazanması söz konusu olur. Turistlerin ise, sakin seyahat sonucu kendini zenginleştirmesi ve yeniden canlandırması güçlenir (Shang ve diğ. 2020: 174). Sakin turizmin yararları şunlardır: Birincisi, turistler yerel halk gibi yaşayarak daha değerli ve otantik bir deneyim elde edebilirler (Dickinson ve Lumsdon, 2010; Conway ve Timms, 2012; Meng ve Choi, 2016). İkincisi, destinasyon için daha sürdürülebilir ve yeşil bir turizm biçimi için fırsatlar sunar ve destinasyon pazarlama stratejisi haline gelir (Park ve Lee, 2019). Üçüncüsü ise turistlerin bir destinasyona bağlılığını kuvvetlendirir (Lumsdon ve McGrath, 2011). Sakin turizmde bir destinasyonun başarılı olabilmesi için, yerel halk ve turistler doğal ve kültürel değerleri birlikte koruyarak paylaşmalıdır (Su, Huang, Hsu ve Chang. 2017: 92).

Bir sakin şehir olmanın temel bileşenleri, sakin yaşam ve sakin turizmdir. Sakin şehir ağına dahil olan şehir, bir destinasyon markası yaratabilir ve bu uluslararası ağdan yararlanarak tanıtım alabilir, çevre dostu standartlara ulaşabilir ve yabancı turistleri çekebilir (Heitmann ve diğ., 2011: 115; Nilsson ve diğ., 2011: 375). Sakin şehir markası ile yerel bir kent diğer kentlere kıyasla farklı ve güçlü bir yerel imaja sahip olurken (Ryan ve Silvanto, 2014), sakin turizmle destinasyona olan bağlılık güçlenir ve destinasyon, daha derin bir yer hissine sahip olur. Sakin destinasyonlar, kent kimliklerinin bulunmasını ve kent ruhlarının keşfedilmesini amaçlar. Sakin anlayışla gerçek ve eşsiz deneyimler yaşanarak destinasyona olan bağlılık teşvik edilir (Timms ve Conway, 2012: 397). Sakin turizmde destinasyona bağlılık ile otantiklik arasındaki ilişki önemlidir. Otantiklik, turistleri bir destinasyona seyahat etmeye motive eden bir güç olup, gerçek bir deneyim aramaya yönlendirir (Losada ve Mota, 2019: 140).

Sakin turizm ve bununla ilişkili olarak bir sakin destinasyonda yönetim ve pazarlama stratejileri geliştirmek önemli olduğu kadar, otantik deneyimler yaşatmak zorunlu bir

faktördür. Yemek deneyimi (yerel ürünler ve geleneksel yemekler) veya sakin deneyim (toplu taşıma, yürüyüş, bisiklet) gibi sakin turizm faaliyetleri daha derinlemesine deneyimler sağlayacaktır. Bu nedenle, turistler sakin destinasyonları eğlenceli olan yüksek otantiklik deneyimleri sunan mekanlar olarak algılarlar (Chung, Kim, Lee ve Kim, 2018: 124). Sakin turizmin değeri, sadece geleneğe dönüş değil, aynı zamanda otantik deneyime giden bir yol olmasıdır (Meng ve Choi, 2016: 399). Sakin şehir hareketi bir kent hakkında güzel olanı korumayı ve sürdürülebilir kalkınmayı amaçladığı gibi sakin turizm de gerçek çevreyi, doğal ürünleri ve yerel etkinlikleri önemseyerek yerel halkın ekonomik olarak turizmden pay almasını sağlamaktadır (Shang ve diğ., 2020: 171).

2.2. Edremit Körfezi

Balıkesir ve Çanakkale il sınırları içerisinde yer alan Edremit Körfezi; Ayvacık (Çanakkale), Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Gömeç ve Havran (Balıkesir) ilçelerinden oluşmaktadır. Çanakkale üzerinden İzmir'e bağlanan güney sahil şeridindeki Edremit Körfezi ilçeleri, yerli turizm merkezi olup, turizm potansiyeli yüksektir. Bu çalışmada Balıkesir iline ait Edremit Körfezi'ndeki 5 ilçenin (Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Gömeç ve Havran) turizm kaynakları değerlendirildiğinde kıyı ve deniz, botanik, kültür ve eko turizme ev sahipliği yaptığı görülmektedir.

Körfez kıyılarında Akdeniz iklimi yaşanmakta ve sıcak ve ılıman bir iklim hâkim olmaktadır. Coğrafi konumu itibariyle ulaşım ağları (kara, deniz, hava ve demiryolu) açısından avantajlı bir konumda bulunmaktadır. Çanakkale-İzmir Karayolu (D-550), İstanbul / Yenikapı-Bandırma (Hızlı Feribot ve Deniz Otobüsü), Edremit Koca Seyit Havalimanı ve Ayvalık-İstanbul (Haliç) arası deniz uçağı ve de Ankara, İzmir ve Bandırma Demiryolu ile körfeze ulaşım rahatlıkla yapılmaktadır.

Bölge doğal bitki örtüsü, endemik bitki çeşitliliği, maki türleri, çeşitli ağaç türlerini barındıran ormanları ve zeytinlikleri ile zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. Edremit- Kazdağı Milli Parkı (900 bitki türü), Ayvalık Adaları Tabiat Parkı (752 bitki türü), Kazdağı Gökarnı Tabiatı Koruma Alanı, Madra Dağı (400 bitki türü), bitki örtüsü yönünden eşsiz doğa parçalarıdır. Doğa turizmi ve özellikle botanik turizmi açısından zengin bir potansiyeldir. Kazdağı Milli Parkı ve çevresinde trekking, dağcılık fotoğrafçılık ve jeep safari parkurları var olup en önemli turizm çekicilikleri arasında Ayı Deresi, Hasan Boğuldu, Manastır Mevkii, Pınarbaşı, Sarıkız, Sutüven Şelalesi, Şahinderesi Kanyonu ve Tozluyurt yer almaktadır. Darıdere Tabiat Parkı'nda trekking ve fotoğrafçılık faaliyetleri yürütülmekte olup, karavan ve kamp alanı

bulunur. Ayvalık-Şeytan Sofrası ve Karakoç Deresi Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanı'dır ve saha etrafında yürüyüş yolu ve gözlem noktaları vardır.

Edremit Körfezi; Ayvalık-Sarımsaklı ve Badavut, Altınova, Cunda, Armutçuk, Şirinkent, Gömeç-Keremköy ve Artur-Martı, Gemiyatağı, Güvercin koyu, Burhaniye-Pelitköy, İskele, Öğretmenler ve Ören, Edremit- Altınoluk, Avcılar, Güre, Akçay ve Zeytinli olmak üzere birçok ince ve temiz kumlu plajlara sahiptir Tüm bu kıyılarda yüzme, dalış, olta balıkçığı, plaj voleybolu, yelken ve sörf gibi sportif faaliyetleri ile birlikte tatili geçirmek ve günbatımının seyrine dalmak turistlerin ilgi odağıdır. 2020 yılında körfeze ait 27 adet mavi bayraklı plaj, 1 adet mavi bayraklı marina (Ayvalık Setur Marina) ve 3 adet mavi bayraklı yat bulunmaktadır. Bu çok güzel ve farklı özellikli plajlarda sportif ve eğlenceli faaliyetlerin yanı sıra kampçılık faaliyetleri de yürütülmektedir. Edremit'te Edremit Boğaz Mevkii, Küçüksu Mevkii, Altınoluk, Akçay, Burhaniye'de Ören, İskele ve Ayvalık'ta Çamlık, Armutçuk ve Patriça koyu, kamp yapma olanakları sunmaktadır. Aynı zamanda sualtı florası ve faunası bakımından ekolojik bir niş oluşturan ve irili ufaklı 22 adadan oluşan Ayvalık Adaları'nda deniz dibinin güzellikleri ve zenginliklerini dalış turizmi ile görebilmek mümkündür. Yaklaşık 60 adet dalış yapılacak bölge bulunmaktadır. Kız Adası, Güneş Adası, Yuvarlak Ada ve Kerbela Taşları Ayvalık'ın en gözde dalış mekânlarıdır. Doğal varlıkları ile birlikte tarihi binaları, arkeolojik kalıntıları, kaya anıtları, anıtsal mezar taşları, Kuva-yi Milliye ruhu, halk kültürüne ait folklorik öğeleri, geleneksel eğlenceleri, düğünleri, festival ve şenlikleri sayesinde kültürel çekiciliklere sahiptir.

Körfezin zengin tarihi ve kültürel varlıkları, Antik çağlardan başlayarak Klasik, Helenistik, Roma, Bizans, Selçuklu, Anadolu Beylikleri ve Osmanlı İmparatorluğu'na ev sahipliği yapmasından kaynaklanmaktadır. Somut ve somut olmayan kültürel miras değerleri, etnografik yapısı içerisinde bulunan Türkmen, Yörük, mübadil ve muhacir kültürüne ait geleneksel yaşam, folklorik özellikler, el sanatları, Rum, Türk ve Osmanlı mimari yapısı, yerel mutfak kültürü gibi sosyo-kültürel değerler kültürel hazinelerdir. Kuva-yi Milliye ruhu ve İstiklâl Savaşı'nın önemli kahramanlarından biri olan Seyit Onbaşı (Koca Seyit) kimliği, tarih yolculuğunda ön plana çıkan çok önemli kültürel değerlerdendir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı denetiminde Aya Nikola Anıt Müzesi, Küçükköy Belediyesi Kent Müzesi, Ayışığı Manastırı Müzesi, Ayvalık Ayazması, Kuva-yi Milliye Kültür Müzesi, A. Sıdika Erke Etnografya Müzesi, Havran Kent Müzesi ve Kazdağı Müzesi olmak üzere 8 özel müze önemli kültür noktalarıdır. Aynı zamanda *Türkiye'nin ilk özel etnografya müzesi ve ilk*

kez bir köyde kurulan sanat galerisi ile **Tahtakuşlar Etnografya Müzesi**, Evren ERTÜR Zeytinyağı Müzesi, Havran Koca Seyit Anıtı ve Müzesi, Sevim ve Necdet Kent Kitaplığı ve Bizimköy Etnografya Müzesi olmak üzere 5 özel müze ile bölge kültür turizmi faaliyetlerini yürütmektedir. Kültürel, sanatsal, sportif ve gastronomik özelliğe sahip 24 tane festival ve şenlik, körfezin sosyal ve kültürel yaşamına renk katmakla birlikte, festival turizmi açısından alternatif yaratmaktadır.

3. Yöntem

Bu çalışmada Balıkesir ili Edremit Körfezi'nde yer alan Ayvalık, Edremit, Gömeç, Burhaniye ilçelerinde yaşayan yerel halkın sakin şehir olmaya yönelik algılarının ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Körfez bölgesindeki bu ilçelerin sakin şehir olması durumunda bunun, ilçelerin turizmi, ekonomisi üzerine etkileri ile sosyo-kültürel ve çevresel etkilerinin ne yönde olacağına dair yerel halkın görüşlerinin bilinmesi toplumsal katılımın sağlanması bağlamında önem arz etmektedir. Yerel halkın yaşadığı bölgede yapılacak projelerde, halkın bu projeleri benimsemesi ve inanması o projenin amacına ulaşmasında en önemli etkenlerdendir. Dolayısı ile bu çalışma bu konuda değerlidir.

Bu çalışma kapsamında cevapları aranan sorular şu şekildedir;

- Körfez bölgesinde yaşayan yerel halkın, yaşadıkları ilçenin sakin şehir (cittaslow) olması durumunda bunun turizm üzerindeki etki algısı ne düzeydedir?
- Körfez bölgesinde yaşayan yerel halkın, yaşadıkları ilçenin sakin şehir (cittaslow) olması durumunda bunun ekonomi üzerindeki etki algısı ne düzeydedir?
- Körfez bölgesinde yaşayan yerel halkın, yaşadıkları ilçenin sakin şehir (cittaslow) olması durumunda bunun sosyokültürel yaşam üzerindeki etki algısı ne düzeydedir?
- Körfez bölgesinde yaşayan yerel halkın, yaşadıkları ilçenin sakin şehir (cittaslow) olması durumunda bunun çevre üzerindeki etki algısı ne düzeydedir?

Araştırmanın ana kütlesini Balıkesir ili Ayvalık, Edremit, Gömeç, Burhaniye ilçelerinde yaşayan yerel halk oluşturmaktadır. Sakin şehir hareketinin turizm, ekonomi, sosyokültürel yaşam ve çevre üzerindeki etkisi ile ilgili olarak yerel halkın algısının tespit edilmeye çalışıldığı bu çalışmada, kolayda örnekleme yönteminden faydalanılmıştır. Ayvalık ilçesinde 384, Burhaniye ilçesinde 420, Edremit ilçesinde 385, Gömeç ilçesinde 369 toplamda 1558 kişiye 2019 yılı Mart-Haziran ayları arasında yüz yüze anket uygulanmıştır. Kayıp veri analizi kapsamında listwise yöntemi kullanılarak 167 kişi örneklem dışı bırakılmıştır. Böylece,

Ayvalık ilçesinde 363, Burhaniye ilçesinde 362, Edremit ilçesinde 350, Gömeç ilçesinde 316 toplamda 1391 kişiden elde edilen anket verileri analize tabi tutulmuştur. Çalışmada Ekincek (2014), Andarabi (2012), Acar (2017) ve Ökten (2015) tarafından yapılan çalışmalarda kullanılan anketlerden Uzan (2018)'in sentezlemiş olduğu anket kullanılmıştır.

Anketin ilk kısmında katılımcıların demografik özelliklerinin tespitine yönelik sorulara yer verilmiştir. İkinci kısımda çalışmada hedeflenen etki algılarını ölçebilecek sayısal olmayan verilerin sınıflandırılabilmesine ve değerlendirilebilmesine olanak tanıyan 5'li Likert Ölçeği ile hazırlanmış 37 adet soru yer almaktadır.

Sakin kent hareketinin turizm, ekonomi, sosyokültürel yaşam ve çevre üzerindeki etki algısını belirlemek için uygulanan anketlerden elde edilen veriler 'SPSS 21.0 for Windows' programına aktarılarak çeşitli analizlere tabi tutulmuştur. Demografik veriler için frekans analizleri, ölçek toplam puanına ve her alt boyuta ilişkin betimsel istatistikler ile güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Toplam ölçek puanları bazında her alt ölçek için ortalama ve standart sapmaları hesaplanmıştır.

4. Bulgular

Balıkesir ili Körfez bölgesinde yer alan Ayvalık, Edremit, Gömeç, Burhaniye ilçelerinde yaşayan yerel halkın sakin şehir olmaya yönelik algılarının ortaya çıkarılması hedeflenen bu çalışmada öncelikle ölçeğin güvenilirlik analizi yapılmıştır. Ölçeğinin toplam puanlarının güvenilirliğine ilişkin hesaplanan Cronbach α 0,95 olup, alt ölçeklerine ilişkin hesaplanan Cronbach α değerleri turizme etkisi için 0.88, ekonomiye etkisi için 0.88, sosyokültürel yaşama etkisi için 0.85, çevre etkisi için 0,85 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 1. Kullanılan anketin Cronbach α Katsayısı

α Değeri	
Alt Boyutlar	Ölçeğin Tamamı
Turizm	.886
Ekonomik	.881
Sosyo Kültürel	.859
Çevre	.852
	.957

Katılımcıların ilçelere göre dağılımlarının gösterildiği Tablo 1 incelendiğinde Ayvalık ilçesinden 363, Burhaniye ilçesinden 362, Edremit ilçesinden 350, Gömeç ilçesinden 316 ve toplamda 1391 kişiden elde edilen veriler analize tabii tutulmuştur.

Tablo 2. Katılımcıların ilçelere göre dağılımı

İlçe	Frekans	Yüzde
Ayvalık	363	26.1
Burhaniye	362	26.0
Edremit	350	25.2
Gömeç	316	22.7
Toplam	1391	100.0

Katılımcıların cinsiyete göre dağılımlarının gösterildiği Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların 719'unun erkek, 672 kişisin ise kadın olduğu görülmektedir.

Tablo3. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı:

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Erkek	719	51,7
Kadın	672	48,3
Toplam	1391	100

Katılımcıların çoğunluğu 25-44 yaş aralığında olup (478 kişi), bunu sırasıyla 45-59 yaş (396 kişi), 60 yaş ve üzeri (204 kişi), 19-24 yaş (202 kişi), ve son olarak 18 yaş altı (111 kişi) takip etmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların yaşa göre dağılımı

Yaş	Frekans	Yüzde
18 Yaş altı	111	8
19-24	202	14,5
25-44	478	34,4
45-59	396	28,5
60 yaş ve üzeri	204	14,7
Toplam	1391	100

Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu lisans düzeyinde (600 kişi) ve temel eğitim (592) almış, bunu sırasıyla lisansüstü eğitimi almış olanlar (161 kişi) ve diğer meslek kurslarından eğitim alanlar (38 kişi) takip etmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımı

Eğitim Durumu	Frekans	Yüzde
Temel Eğitim	592	42,6
Lisans	600	43,1
Lisansüstü	161	11,6
Diğer (meslek kursları vb.)	38	2,7
Toplam	1391	100

Katılımcılar farklı mesleklere sahiptir. 324 katılımcı özel sektörde, 228'i kamu sektöründe çalışmaktadır. 228 katılımcı öğrenci, 318'i emekli, 189'i esnaf ve 104'ü diğer meslek gruplarındandır.

Tablo 6. Katılımcıların mesleklerine göre dağılımı

Meslekleri	Frekans	Yüzde
Kamu	228	16,4
Özel Sektör	324	23,3
Öğrenci	228	16,4
Emekli	318	22,9
Esnaf	189	13,6
Diğer	104	7,5
Toplam	1391	100,0

Katılımcılardan 242 kişinin aylık geliri 1400 ve altı, 425 kişinin aylık geliri 1401-2500TL, 431 kişinin 2501-4500 TL, 171 kişinin 4501-6000 TL ve 122 kişinin 6000 ve üzerindedir.

Tablo 7. Katılımcıların gelirlerine göre dağılımı

Gelirleri	Frekans	Yüzde
1400 ve altı	242	17,4
1401-2500TL	425	30,6
2501-4500 TL	431	31
4501-6000 TL	171	12,3
6000 ve üzeri	122	8,7
Toplam	1391	100

Katılımcıların ilçelerde ikamet süreleri incelendiğinde, 504 katılımcı 16 yıl ve üzeri, 269 kişi 11-15 yıl, 218 kişi 6-10 yıl, 314 kişi 1-5 yıl ve 86 kişi 1 yıldan az süredir bu ilçede ikamet etmektedir.

Tablo 8. Katılımcıların ikamet ettikleri süreye göre dağılımı

Süre	Frekans	Yüzde
1 yıldan az	86	6,2
1-5 yıl	314	22,6
6-10 yıl	218	15,7
11-15 Yıl	269	19,3
16 yıl ve üzeri	504	36,2
Toplam	1391	100

Araştırmaya katılanlara sakin şehir hareketi hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. Katılımcıların 1380'i sakin şehir hareketi hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmişlerdir (Tablo 9). 11 katılımcı ise sakin şehir hareketi ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmiştir.

Tablo 9. Katılımcıların sakin şehir kavramını bilme durumuna göre dağılımı

Durum	Frekans	Yüzde
Evet	1380	99,2
Hayır	11	0,6
Toplam	1391	100

Araştırmaya katılanlara sakin şehir hareketi hakkında bilgi edinme yollarının neler olduğu sorulmuştur. Katılımcılar farklı kanallar aracılığıyla bu hareket hakkında bilgi edinmişlerdir. Bilgi edinme yolları incelendiğinde; 235 kişi televizyon, 419 kişi sosyal medya, 354 kişi yerel halk, 155 kişi yerel yönetimler, 212 kişi gazete/ dergi ve 16 kişi ise diğer bilgi kaynakları aracılığıyla bilgi edinmiştir.

Tablo 10. Katılımcıların nasıl bildiklerine göre dağılımı

Bilgi kaynakları	Freknas	Yüzde
Sosyal Medya	419	30,1
Televizyon	235	16,9
Yerel Halk	354	25,4
Gazete/dergi vb.	212	15,2
Yerel Yönetimler	155	11,1
Diğer	16	1,2
Toplam	1391	100

Boyutlar bağlamında Ayvalık, Burhaniye, Edremit ve Gömeç ilçelerinde yaşayan yerel halkın ilçelerinin sakin şehir hareketine katılması durumunda turizm, ekonomi, sosyokültürel yaşam ve çevre üzerindeki etki algılamaları Tablo** da gösterilmiştir. Ayvalık ilçesinden araştırmaya katılan yerel halk, ilçelerinin sakin şehir hareketine katılması durumunda en fazla iyileşmenin ekonomik açıdan ($X= 2.04$) olacağını düşünmektedir. İlçelerinin sakin şehir olması durumunda sırasıyla turizm (1.94), sosyokültürel (1.88) ve çevresel (1.86) boyutlar bağlamında katkılarının olacağını düşünmektedir.

Tablo 11. Boyutlar bağlamında yerel halkın turizm, ekonomi, sosyokültürel yaşam ve çevre üzerindeki etki algılamaları

İlçeler	Turizm		Ekonomik		Sosyokültürel		Çevre	
	X	Ss	X	Ss	X	Ss	X	Ss
Ayvalık	1,94	0,67	2,04	0,75	1,88	0,65	1,86	0,72
Burhaniye	2,07	0,71	2,1	0,7	1,99	0,68	1,96	0,76
Edremit	2,07	0,73	2,09	0,72	2,01	0,73	1,9	0,75
Gömeç	2,09	0,71	2,14	0,72	2,1	0,71	2,07	0,75

Burhaniye ilçesinde yaşayan ve araştırmaya katılan yerel halkın ilçelerinin sakin şehir hareketine katılması durumunda en fazla etkinin yine ekonomi boyutunda olacağı (2,10), ekonomi boyutundan sonra da sırasıyla turizm (2,07), sosyokültürel (1,99) ve çevre (1,96) ile ilgili olacağı görülmüştür.

Edremit ilçesinde de sakin şehir etki algılamaları bağlamında Burhaniye ve Ayvalık ilçelerinde olduğu gibi sakin şehir olunması durumunda en fazla etkinin ekonomi (2,09) boyutunda olacağı, sonrasında da sırasıyla turizm (2,07), sosyokültürel (2,01) ve çevre (1,90) ile ilgili olacağı ortaya çıkmıştır.

Gömeç ilçesinin sakin şehir olması durumunda yerel halkın etki algılamaları incelendiğinde ise yine en fazla etki algılaması ekonomi boyutunda gerçekleşirken (2,14), bunu sırasıyla sosyokültürel (2,10), turizm (2,09) ve çevre (2,07) takip etmiştir.

5. Sonuç ve Öneriler

Balıkesir ili Edremit Körfezi'nde yer alan Ayvalık, Edremit, Gömeç ve Burhaniye ilçelerinde yaşayan yerel halkın sakin şehir olmaya yönelik algılarının ortaya çıkarılması hedeflenen bu çalışmada ilçelerinin sakin şehir hareketine katılması ile bu durumun ekonomik anlamda olumlu katkılar sağlayacağı görüşü ortaya çıkmıştır. Sakin şehir ağına katılmayla ekonomik iyileşmenin yanı sıra bu durumun turizm sektörüne de olumlu yansımaları olacağı görüşü ağır

basılmaktadır. Ekonomik kalkınmadan sonra en fazla turizm bağlamında olumlu yansımaların olacağı görüşü Ayvalık, Edremit ve Burhaniye ilçesi için geçerli olup, Gömeç ilçesinde araştırmaya katılanlar ekonomik kalkınmadan sonra sosyokültürel anlamda gelişmelerin olacağı görüşü ağır basmıştır. Buradan hareketle yerel halkın sakin şehir ağına katılmanın ekonomik anlamda katkı sunacağına olan inancının tüm ilçelerde geçerli olduğu belirtilebilir.

Sakin şehir hareketi, kent kimliğini ve benzersizliğini koruyan, geleneksel ile modern yaşam arasında bir denge kurarak yerel halkın yaşam kalitesini artıran bir programdır (Pietrykowski, 2004: 317). Yapılan bu çalışmada araştırmaya katılan yerel halkın sakin şehir hareketi ile yaşam kalitesinin artacağı görüşünün baskın olduğu görülmüştür. Katılımcılar, sakin şehir hareketi ile yerel ekonominin canlanacağını düşünmektedir, Bu bağlamda bu çalışma, Mayer ve Knox (2006)'un yapmış olduğu çalışmayı destekler niteliktedir.

Tarihi bir kent olan Edremit Körfezi, bol miktarda tarihi kalıntı, güzel ekolojik çevre, çeşitli yerel kültürel gelenekleri sayesinde sakin şehir fikir, kavram, hareket ve rotasına uygun olarak geliştirilmelidir. Yerel yönetimler, topluluklar, işletmeler ve ticari kuruluşlar dahil olmak üzere paydaşlar, yerel farklılığın korunmasını ve korunmasını teşvik etmek için politika oluşturma, üretim ve tüketim süreçlerinde iş birliği yapmak için yerel bir ittifak kurmalıdır.

Sakin turizmle;

- Doğal manzarayı korumak, ekolojik çevreyi geliştirmek;
- Temiz ve yenilenebilir kaynakların kullanımını savunmak;
- Geleneksel üretimin gelişimini desteklemek, teknolojiyi geliştirmek ve turizm yoluyla tarımsal endüstrileri geliştirmek;
- Kültürel yönler: sergiler, etkinlikler ve festivaller aracılığıyla yerel gelenekleri ve kültürel mirası korumak ve tanıtmak;
- Çeşitli sakin tur güzergahları geliştirmek ve sakin yiyecekleri, sakin bir yaşam tarzını yaygınlaştırmak;
- Turizmde sakin marka inşasını teşvik etmek gerekmektedir.

Kitle turizminin yıkıcı etkilerine karşın sürdürülebilir turizm felsefesine dayanan sakin turizm anlayışının Balıkesir ili Körfez bölgesinde bulunan ilçelerdeki yerel halk ve yerel yönetimler tarafından benimsenerek uygulamaya konulması bölgedeki çevrenin ve sosyokültürel

unsurların korunması ve yerel halkın ekonomik olarak ferahlaması adına iyi bir alternatif olacaktır. Turistler açısından bakıldığında da; yerel halk ile iç içe, daha değerli ve otantik deneyim yaşamak onların daha fazla memnuniyet yaşamalarına vesile olabilecektir. Bu durum turistlerin destinasyon bağlılığını kuvvetlendirecektir. Daha sonra yapılacak olan çalışmalarda, körfez bölgesindeki ilçelerin sakin şehir ağına katılması ile durum tespiti yapılması gerekmektedir. Sakin şehir ağına katılımın destinasyon imajına katkısı, turist destinasyon bağlılığına etkisi ve yerel halkın sakin şehir olma durumu sonrasındaki görüşlerinin alındığı çalışmalar yapılmalıdır.

Kaynakça

- Acar, A. B. (2017). *Balıkesir Sındırgı ilçesinde yaşayan yerel halkın sakin şehir hareketine yaklaşımı*. (Yüksek Lisans Tezi), Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Andarabi, F. (2012). *Cittaslow Markasına Sahip Şehirlerde Yerel Halkın Turizme Yaklaşımı Üzerine Bir Analiz Seferihisar Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Broadway, M. (2015). Implementing the slow life in Southwest Ireland: A case study of Clonakilty and local food. *Geographical Review* 105(2): 216-234.
- Brown, A & Jeong, B. (2018). International Comparison and Implementation of Slow City Success Determinants: The Case of Damyang Slow City, South Korea, and Seferihisar Slow City, Turkey. *Development and Society*, 47(4): 613-632.
- Carp, J. (2012). The town's abuzz: Collaborative opportunities for environmental professionals in the slow city movement. *Environmental Practice*, 14: 130-142.
- Chaudhury, S.R. & Albinsson, P.A. (2015). Citizen-consumer Oriented Practices in Naturalistic Foodways: The Case of the Slow Food Movement. *Journal of Macromarketing*, 35 (1): 36-52.
- Chung, J.Y., Kim, J. S., Lee, C.K., & Kim, M. J. (2018). Slow-foodseeking behaviour, authentic experience, and perceived slow value of a slow-life festival. *Current Issues in Tourism*, 21 (2), 123–127.
- Cittaslow. (2020). Cittaslow Official Web Site, <https://www.cittaslow.org/> Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020

- Cittaslow Türkiye. (2020). Türkiye Official Web Site, <https://cittaslowturkiye.org>
_Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020
- Conway, D. & Timms, B. F. (2012). Are slow travel and slow tourism misfits, Compadres or different genres? *Tourism Recreation Research*, 37(1): 71-76.
- Dickinson, J. E., & Lumsdon, L. (2010). *Slow travel and tourism*. Washington, DC: Earthscan.
- Droog Design. (2020). <https://www.droog.com/projects/go-slow/> Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020
- Ekincek, S. (2014). *Sakin Şehir (Cittaslow) Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Ve Sürdürülebilirliğe Yönelik Değerlendirmeleri* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Gardner, N. (2009). A manifesto for slow travel. *Hidden Europe Magazine*, 25, 10–14.
- Germann-Molz, J. (2009). Representing pace in tourism mobilities: Staycations, slow travel and the amazing race. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 7(4), 270–286.
- Greeley, A. (2005). “Slow Food: Take Time to Savor The Flavor”, International Slow Food Movement, https://www.wholife.com/issues/11_3/01_article.html, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020.
- Heitmann, S., Robinson, P., & Povey, G. (2011). *Slow food, slow cities and slow tourism*. In P. Robinson, S. Heitmann, & P. Dieke (Eds.), *Research themes for tourism* (pp. 114–127). Reading: CABI. Wallingford: CAB International.
- Knox, P.L. (2005). Creating ordinary places: Slowcities in a fast world. *Journal of Urban Design*, 10(1): 1-11.
- Losada, N., & Mota, G. (2019). Slow down, your movie is too fast: Slow tourism representations in the promotional videos of the Douro region (Northern Portugal). *Journal of Destination Marketing & Management*, 11: 140-149.
- Lumsdon, L. M., & McGrath, P. (2011). Developing a conceptual framework for slow travel: A grounded theory approach. *Journal of Sustainable Tourism*, 19(3), 265–279.
- Mayer, H. & Knox, P.L. (2006). Slow Cities: Sustainable Places in a Fast World. *Journal of Urban Affairs*, 28(4): 321-334.

- Mayer, H. & Knox, P.L. (2009). *Pace of Life and Quality of Life: The Slow City Charter*. In *Community Quality-of-Life Indicators: Best Cases III* (CQLI, Vol. 1), (eds.) M. J. Sirgy, R. Phillips, and D. R. Rahtz, pp. 21-40, Dordrecht: Springer,
- Meng, B., & Choi, K. (2016). The role of authenticity in forming slow tourists' intentions: Developing an extended model of goal-directed behavior. *Tourism Management*, 57: 397-410.
- Nilsson, J. H., Svard, A. C., Widarsson, A. and Wirell, T. (2011). Cittaslow' Eco-Gastronomic Heritage as a Tool for Destination Development, *Current Issues in Tourism*, 14(4): 373-386.
- Oh, H., Assaf, A. G., & Baloglu, S. (2016). Motivations and goals of slow tourism. *Journal of Travel Research*, 55(2): 205–219.
- Ökten, S. S. Ö. (2015). *Bir Yerel Kalkınma Modeli Olarak Sakin Şehir (Cittaslow) Kavramı: Seferihisar (İzmir) Örneği*. (Doktora Tezi), Adana: Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Panait, A.I. (2013). *From Futurama to Cittaslow – Slowing Down in A Fast World*. Master Thesis of MSc, Landscape Architecture and Planning, Wageningen University, Netherlands.
- Park, H-J. & Lee, T.J. (2019). Influence of the 'slow city' brand association on the behavioural intention of potential tourists. *Current Issues in Tourism*, 22(12): 1405-1422.
- Parkins, W. (2004). Out of Time: Fast Subjects and Slow Living, *Time and Society*. 13(2/3): 363-382.
- Parkins, W. & Craig, G. (2006). *Slow Living*, New York: Berg Publishers.
- Petrini, C. ve Padovani, G. (2011). *Slow Food Devrimi (Slow Food Revolution)*. Çev. Çağrı Ekiz, İstanbul: Sinek Sekiz Yayınevi.
- Pietrykowski, B. (2004). You are what you eat: The social economy of the slow food economy. *Review of the Social Economy*, 62: 307-321.

- Pink, S. (2008a). Rethinking Contemporary Activism: From Community To Emplaced Sociality, *Ethnos*, 2: 163-188.
- Pink, S. (2008b). Sense and Sustainability: The Case of the Slow City Movement, *Local Environment*, 2: 95-106.
- Pink, S. (2009). Urban social movements and small places: Slowcities as sites of activism. *City*, 13(4): 451-465.
- Pink, S. & Lewis, T. (2014). Making Resilience: Everyday Affectand Global Affiliation in Australian Slow Cities. *Cultural Geographies*,21(4): 695-710.
- Ryan, J., & Silvanto, S. (2014). A study of the key strategic drivers of the use of the World Heritage Site designation as a destination brand. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 31(3): 327-343.
- Saward, M. (2011). Slow Theory: Taking Time Over Transnational Democratic Representation. *Ethics & Global Politics*, 4(1): 1-18.
- Shang, W., Qiao, G. & Chen, N. (2020). Tourist experience of slow tourism: from authenticity to place attachment – a mixed-method study based on the case of slow city in China, *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 25(2): 170-188.
- Shi, Y., Zhai, G., Zhou, S., Chen, W. & He, Z. (2019). Slow City development in China: process, approaches and acceptability, *Third World Quarterly*, 40(7): 1265-1282.
- Sims, R. (2009). Food, place and authenticity: Local food and the sustainable tourism experience. *Journal of Sustainable Tourism*, 17(3): 321-336.
- Su, W.S., Huang, C.H., Hsu, C.C. & Chang, L.F. (2017). Cittaslow: A new pattern of sustainable tourism development in Taiwan. *International Journal of Organizational Innovation*, 9(4): 90-103.
- Timms, B.F., & Conway, D. (2012). Slow tourism at the Caribbean’s geographical margins. *Tourism Geographies*, 14(3): 396-418.
- Tomlinson, J. (2007). *The Culture of Speed: The Coming of Immediacy*. London: SAGE.

- Uzan, H. A. (2018). *Yerel halkın sakin şehir (Cittaslow) bağlamında Erzurum/Uzundere'yi turizm, ekonomi, sosyo-kültürel ve çevresel açıdan değerlendirmesi* (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Van Bommel, K. & Spicer, A. (2011). Hail the Snail: Hegemonic Struggles in the Slow Food Movement, *Organization Studies*, 32(12): 1717–1744.
- Zhu, X., Zhen, F. & Jiang, Y. (2011). Enlightenment of Slow City Movement to the Construction of Livable City in China. *Urban Development Studies*, 9: 7-13.